

Kalasivuvirtojen prosessointi arvoaineiksi - Kalarvo KAMK -hanke

MYRS 11.06.2024 § 76

Hakijana on Kajaanin ammattikorkeakoulu Oy

Hanke on Oulun yliopiston Kajaanin yksikön ja Kajaanin ammattikorkeakoulun yhdessä rinnakkaishankkeina toteutettava vihreää siirtymää edistävä kiertotaloushanke, jossa kehitetään uusi paikallinen kiertotalouden arvoketju kalasivuvirtojen käsittelyyn. Kohderyhmänä ovat Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla kalaa käsittelevä teollisuus, joiden toiminnoista syntyy hyödyntämiskelpoista fileointi- ja perkuujätettä. Kehittämällä ratkaisuja kalasivuvirtojen käsittelyyn, voidaan nykyisestä käsittelystä syntyvät kustannukset ja ongelmajäte kääntää tulovirraksi ja hyödykkeiksi kehittämällä kalasivuvirroista arvokkaita jalosteita elintarvike-, rehu- ja kosmetiikka-alalle.

Rinnakkaishankkeiden kokonaistavoite on, että kalasivuvirtojen kaikki jakeet tulisivat hyödynnetyiksi. Oulun yliopiston käsittelystä jäljelle jäävä rasvaton kalasivuvirta siirretään Kajaanin ammattikorkeakoululle, joka tutkii jäännösmateriaalin soveltuvuutta ja käyttöä toukkien ravintona. Hankkeen keskeinen tavoite KAMK:n toteutuksen osalta on selvittää ja toteuttaa kokeellista tutkimusta ja pilotointia kalanjätteiden käsittelyyn rehu- ja ravinnekomponenteiksi mustasotilaskärpäsen toukkien avulla sekä arvioida menetelmän kannattavuutta Kainuun kalankasvatus- ja kalastuskohteissa.

Tavoitteena on saada kokemuspohjaista osaamista siitä, millainen raaka-aine (erilaiset kalajätteet + täydentävät komponentit) soveltuu elintarvikelainsäädännön ja rehulainsäädännön näkökulmasta elintarvikkeeksi tai lemmikkieläinten rehuksi. Hankkeessa kehitetään ja testataan uusi kiertotalouskonsepti, jota nykytilanteessa ei ole olemassa Kainuussa ja jonka ei markkinaehtoisesti nähdä syntyvän. Kehitettävät

prosessit ja toimintatavat tukevat alueiden bio- ja kiertotaloutta ja syntyvät verkostot ja tietotaito sekä kehitettävät prosessit tukevat alueen elinkeinoelämän uudistumista. Onnistuessaan tulokset ovat suoraan hyödynnettävissä kalasivuvirtojen jalosteiden tuottamiseksi. Hanke jakaantuu seuraaviin työpaketteihin;

TP 1. Kokeellisen tutkimuksen toteutustapojen ja koeasettelujen suunnittelu; 1.1. vaatimusmäärittelyt, 1.2. vaihtoehtoisten toteutustapojen kartoitus, 1.3. kilpailutukset, sopimukset sidosryhmien kanssa.

TP 2. Kokeellisen tutkimuksen toteutus

TP 3. Lopputuotteina syntyvien jakeiden ominaisuuksien ja käyttökohteiden teknis-taloudellinen arviointi

TP 4. Raportointi, tiedottaminen ja sidosryhmätyöskentely

Hanke vastaa seuraaviin Kainuussa tunnistettuihin biotalouden tavoitteen strategisiin toimenpiteisiin:

- Hankitaan lisää uusiutuvia luonnonvaroja jalostavia yrityksiä Kainuuseen, erityisesti tutkimuksen kautta kehitettävien uusien tuotteiden jalostukseen ja palvelujen tuottamiseen
- Lisätään tuotannon sivuvirtojen ja jätteiden tuotekehitystä ja tuotantoa, hankitaan uusia yrityksiä sivuvirtojenjalostukseen
- Lisätään sinisen biotalouden (kalatalous ja vesi) kannattavaa liiketoimintaa sekä TKI-toimintaa Kainuussa.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2025 - 31.12.2026 (24 kk). Hyväksyttäväksi esitetään hakijan esittämää kokonaiskustannusta, joka on 187 774 €, josta TL2 EAKR/valtion rahoituksen osuus on 150 000 € (79,88 %). Hanke kohdistuu 100% Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueelle.

Hankkeen rahoitusuunnitelma:	€	%
Haettava EU- ja valtion rahoitus	150 000 €	79,88
Muu julkinen rahoitus	37 774 €	20,12
Rahoitus yhteensä	187 774 €	100,00

Erillisliitteenä on valintaesitys, jossa tarkempaa tietoa hankkeesta.

Lisätietoja hankkeesta antaa yritysasiantuntija Pauliina Hyyryläinen, puh: 0295 023097, pauliina.hyyrylainen@ely-keskus.fi

Puheenjohtajan ehdotus

MYR sihteeristö puoltaa hankkeen rahoitusta. Hanke viedään 18.6.2024 kokoontuvaan maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) hyväksyttäväksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

MYR sihteeristö puolsi hankkeen rahoittamista puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti. Hanke viedään maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) hyväksyttäväksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Hanketta tulee kokoukseen esittelemään hakijan edustaja Tuomas Niskanen, Oulun yliopisto.

Lisätietoja hankkeesta antaa yritysasiantuntija Pauliina Hyyryläinen, puh: 0295 023097, pauliina.hyyrylainen@ely-keskus.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakunnan yhteistyöryhmä MYR hyväksyy hankkeen rahoittamisen.

Maakunnan yhteistyöryhmän päätös

Maakunnan yhteistyöryhmä MYR hyväksyi hankkeen rahoittamisen.

Hatva Teuvo, Kärkkäinen Katri ja Virtanen Vesa ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
